

Universitätsbibliothek Wuppertal

Linguarum Vett. Septentrionalium Thesaurus Grammatico-Criticus Et Archæologicus

Hickes, George

Oxoniae, 1705

Caput octavum. De verbo

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1559)

Non declinantur:

Huers kyns vel huers konar
Pess kyns vel Pess konar

Cujusmodi
Ejusmodi.

		Singulariter			Pluraliter			
Hicce.	nom.	Pesse	Pesse	Petta	nom.	Pesser	Pessar	Pesse
	gen.	Pess/ Pessa.	Pessarar	Pess/ Pessa.	gen.	Pessara		
	dat. ab.	Peim	Peirre	Pui	dat. ab.	Pessum		
	acc.	Pam	Paa	Pað.	acc.	Pessa	Pessar	Pesse.

		Singulariter			Pluraliter.			
Noctur.	nom.	Noctur	noctur	noctur	nom.	Noctrer	noctrar	noctur
	gen.	nocturs	noctrar	nocturs	gen.	noctra		
	dat. ab.	noctrum	noctre	noctru	dat. ab.	noctrum		
	acc.	nocturn	noctra	noctur.	Acc.	noctra	noctrar	noctur.

“Hicce addantur, Interrogativum huad, quid? ut, huad sculum vier Pa giora, quid ergo faciemus? Luc. III, 10, 12, 14. huad, pro quo, & huada, legitur etiam indefinite pro huez ed: Enn hanns lærosueinar spurdu hann ad og sögdu, huada Epterslíkinga Petta ad vera, interrogabant autem eum discipuli ejus dicentes, quæ esset ista parabola. Luc. VIII, 9. Ex versione collegii Antiquitatum Upsaliæ. Vetus Einge vel Engi, hodie Einginn, Eingin, Eckart, nemo, nihil, quasi Ein eige, non unus, ut nemo, quasi ne homo. Mange, in gen. Manskis, nemo, ex mann & einge: liod þau eg kann er kannat þiodans kona og manskis, mogur: vide Gudm. Andreae notas de capite Runico. Þat licathi ollom, oc melli þui mange i gegn, hoc placuit omnibus, nemoque contradicebat. Aræ Sched. cap. x. Onguu, & onguo nihil nemo: vera ad onguu, deficere, ad nihilum redigi. Mansins hialp er ad onguu nyt, vana est salus hominis. Jesus suarade onguu, Jesus nihil respondit. Og onguum, & nemini, vel nullis: ut, onguum manne, nullis hominibsu. Og til ongra sa ydur sem þefur tuo fyrta, hann giese þeim er onguan þefur, qui habet duas tunicas, det nullam habenti, i. e. non habenti. Luc. III. 11. Peirra var Elias sendur, & ad nullum earum missus est Elias. Luc. IV. 26. Invariabile soddan etiam ad adjectiva pronominalia reduci potest, significat enim hic, hæc, hoc, hujusmodi, istiusmodi, talis, similis, per omnes casus, & genera: med soddan hliode, cum tali voce. Peir tala soddan ord, talia verba loquuntur; og margt soddan þa giora Pier, & similia facitis multa. Marc. VII, 1. ex versione Coll. Antiqu. Upsal. In Bibliis autem Islandicis Thorlacksonii reditur locus, og margt annad Pessu líkt þa giora Pier. hann sagde soddann epterslíking, dixit autem parabolam istam. Luc. XVIII. 9. Ex versione Coll. ant. Upsal. In bibliis autem Islandicis; Pessa Epterslíking.

CAPUT OCTAVUM.

De Verbo.

VERBUM est duplex, Personale, ut eg elska/ þu elskar/ hann elskar: Et Impersonale, ut það vinnst/ það tekst/ &c.

Verbis accidunt, Genus, Species, Figura, Numerus, Persona, Modus, Tempus, Conjugatio. Genera Personalium sunt IV. Activum, ut eg dæme/ judico; Passivum, ut eg dæmest/ judicor; Neutrum, ut eg græt/ ploro, sef/ dormio; Deponens, ut eg andast/ morior, asnast/ serviliter laboro, aulast/ staulast/ &c.

Alia verborum sunt Primitivæ speciei, ut eg nyt/ bryt: alia Derivatæ, ut eg nytka/ brotna. Alia Simplicis figuræ eg eyk/ vyk; alia Compositæ ut eg videnk/ hiaavyk.

Numerus triplex est, Singularis ut eg elska/ Dualis ut vid elskum/ Pluralis ut var elskum. Dualis autem à Plurali solo pronomine distinguitur.

Personæ tres: eg elska/ þu elskar/ hann elskar. Modi quatuor: Indicativus, ut eg elska: Imperativus, ut elska þu: Coniunctivus, ut ad eg elske: Infinitivus, ad elska.

Temporum alia peculiarem habent formam; alia circumscriptam. Peculiarem habent formam Præsens & Præteritum Indicativi, Præsens Imperativi, Præsens & Præteritum Imperfectum Coniunctivi, Præsens Infinitivi, Participium præsens Activum & Participium præteritum Passivum.

* M 2.

Circu.

Circumscribuntur reliqua omnia omnium modorum tempora, idque præcipue per sequentia verba Anomala: *Eg er, sum, eg hefe* (quod verbum quanquam habendi significationem obtinet, ut *eg hef boofena*, id est, *habeo librum*; In verborum tamen modis & temporibus circumscribendis quoties adhibetur, nihil aliud, quam Præteriti temporis circumstantiam designat) *eg vil, volo*; *eg aa, debeo, incumbit mihi*; *eg ma, licet mihi*: Item duo defectiva *eg skal* & *eg mun*, quæ sola nihil significant; sed in constructione cum aliis verbis futuri temporis adjacentiam indicant, efficiuntque orationis structuram non abfimilem illi, quam habet Græcorum *πίμα*, ut *eg skal giera* vel *eg mun giera/ faciam* vel *facturus sum*, cum ipsa verba, sine eorum ope, futuro tempore denotando inidonea sint. Horum igitur anomalas inflexiones præmittendas censuimus, cum sequentibus Verborum Analogorum conjugationibus necessario interserviant.

Conjugatio Verbi *Eg er* vel *em*.

Indicativus Præsens.

Sing.	<i>Eg er</i>	<i>Pu ert</i>	<i>Hann^a er</i>
Pl. & Dual.	<i>Vier, vid erum,</i>	<i>Pier, Þid erud,</i>	<i>Þeir^b eru.</i>

Perfectus.

Sing.	<i>Eg var</i>	<i>Pu varst</i>	<i>Hann var</i>
Pl. & Dual.	<i>vier, vid vorum,</i>	<i>Pier, Þid vorud,</i>	<i>Þeir^c voru.</i>

Imperativus Præsens.

Sing.	<i>Veru eg,</i>	<i>ver þu (per Syncop. vertu)</i>	<i>^dveru hann</i>
Dual. Plur.	<i>verum vid, vier,</i>	<i>veru Þid, Þier,</i>	<i>veru Þeyru.</i>

Conjunctivus Præsens.

Sing.	<i>Ad eg Sie</i>	<i>ad þu siert,</i>	<i>ad hann sie</i>
Dual. Plur.	<i>ad vid, vier sicum,</i>	<i>ad Þid Þier sicud,</i>	<i>ad Þeir sicu.</i>

Imperfectus.

Sing.	<i>Ad eg vate</i>	<i>Pu vater</i>	<i>Hann vate</i>
Dual. Plur.	<i>vid, vier varum</i>	<i>Þid, Þier varud,</i>	<i>Þeir vate.</i>

Infinitivus Præsens *Ad vera.*Participium Præsens *Verande.*

Vocis Passivæ

Indicativus Præsens.

Sing.	<i>Eg Verd, fio,</i>	<i>Pu verdur,</i>	<i>Hann verdur</i>
Dual. Plur.	<i>vid, vier verdum,</i>	<i>Þid, Þier verdid,</i>	<i>Þeir verda.</i>

Præteritus.

Sing.	<i>Eg vard</i>	<i>Pu vardst</i>	<i>Hann vard</i>
Dual. Plur.	<i>vid, vier vrdum,</i>	<i>Þid Þier vrdud,</i>	<i>Þeir^f vrdu.</i>

Imperativus Præsens.

Sing.	<i>Verde eg</i>	<i>verder þu</i>	<i>verde hann</i>
Dual. Plur.	<i>verdum, vid, vier,</i>	<i>verde Þid, Þier,</i>	<i>verde Þeir.</i>

Conjunctivus Præsens.

Sing.	<i>Ad eg verde</i>	<i>ad þu verdez</i>	<i>ad hann verde</i>
Dual. Plur.	<i>ad vid, vier verdum,</i>	<i>ad Þid, Þier verded,</i>	<i>ad Þeir verde.</i>

Imperfectus.

Sing.	<i>Ad eg yrde</i>	<i>Pu yrdez</i>	<i>Hann yrde</i>
Dual. Plur.	<i>vier, vid yrdum,</i>	<i>Þier Þid yrdud,</i>	<i>Þeir yrde.</i>

Infinitivus Præsens *Ad Verda.*Participium Præteritum *Verdenn.*Conjugatio Verbi *Eg hefe*.

Indicativus Præsens.

Sing.	<i>Eg hefe</i>	<i>Pu heffur</i>	<i>Hann heffur</i>
Dual. Plur.	<i>vier vid heffum,</i>	<i>Þier Þid heffed,</i>	<i>Þeir haffa.</i>

^a Et in *Aræ Schedis* est. ^b In *Aræ Schedis* ero u in o mutato. ^c Et voro. ^d Et aliquando Sie: ut, *fierre sie þui, absit.* Luc. xx, 16. ^e Et *Vesa. Þenn quomo her athriz v. Þeir er biscopar quothust vesa, venerunt vero huc alii v. qui Episcopos se jactabant.* *Aræ Sched.* cap. VIII. ^f *At*

^f *At* *sva skal vesa methan Islandes byet, ut ita esset dum Islandia habitaretur.* cap. x. ^g *At stoll byscops Þeffer a Þislandi veri, scylldi i Scalabholsti vesa, ut Episcopi sedes, quæ in Islandia erat, Scalabholsti esset.* ibidem. ^h *Urtho, & urdo,* u in o mutato.

Perfectus.

Sing.	Eg haffe	Pu hafder	hann haffde
Dual. Plur.	vier, vid hofdum,	Peir, Þid hofdud,	Peir haffdu

Imperativus Præsens.

Sing.	Haffe eg	haf þu, vel hafdu contr.	hafa hann
Dual. Plur.	hofum vid, vier,	hafa þid, Þier,	hafa Þeir.

Conjunctivus Præsens.

Sing.	Ad eg hafa	ad þu hafes	ad hann haffe
Dual. Plur.	ad vid, vier hofum	ad þid, Þiez hafed,	ad Þeir haffe.

Imperfectus.

Sing.	Zeg hefde	Pu hefder	hann hefde
Dual. Plur.	vier, vid hefðum,	Þier, Þid hefðud,	Þeir hefde.

Infinitivus Præsens Ad hafa.

Participium Præsens Hafande.

Passivæ vocis solum Participium præteritum *Haffdur* in usu est.

Conjugatio Verbi Eg Vil.

Indicativus Præsens.

Sing.	Eg Vil	Pu villt	hann vill
Dual. Plur.	vier, vid vilium,	Þier, Þid vilied	Þeir vilia.

Præteritus.

Sing.	Eg villde	Pu villder	hann villde
Dual. Plur.	vier, vid villdum,	Þier, Þid villdud,	Þeir villdu.

Imperativo caret.

Conjunctivus Præsens.

Sing.	Ad eg vilie	ad þu vilier	ad hann vilie
Dual. Plur.	ad vid, vier vilium,	ad þid, Þier vilied,	ad Þeir vilie.

Imperfectus.

Sing.	Eg Villde	Pu villder	hann villde
Dual. Plur.	vier, vid villdum,	Þier, Þid villdud,	Þeir villde.

Infinitivus Præsens Ad Vilia.

Participium Præsens Viliande.

Conjugatio Verbi Eg Maa.

Indicativus Præsens.

Sing.	Eg Maa	Pu maatt	hann maa
Dual. Plur.	vier, vid meigum,	Þier, Þid meigid,	Þeir meiga.

Præteritus.

Sing.	Eg maatte	Pu maatter	hann maatte
Dual. Plur.	vier, vid mattum,	Þier, Þid mattud,	Þeir maatu.

Imperativo caret.

Conjunctivus Præsens.

Sing.	Ad eg meige	Pu meiger	hann meige
Dual. Plur.	ad vier, vid meigum,	Þeir, Þid meigid,	Þeir meige.

Imperfectus.

Sing.	Eg matte	Pu matter	hann matte
Dual. Plur.	vier mattum,	Þiez mattud,	Þeir matte.

Infinitivus Præsens Ad Meiga.

Participium Præsens Meigande.

Conjugatio Verbi Eg Aa.

Indicativus Præsens.

Sing.	Eg Aa	Pu aatt	hann aa
Dual. Plur.	vier, vid eigum,	Þier, Þid eigid,	Þeir eiga.

Præteritus.

Sing.	Eg aatte	Pu aatter	hann aatte
Dual. Plur.	vier, vid aattum,	Þier, Þid attud,	Þeir aattu.

* N

Impe.

Imperativus Præsens.

Sing.	Eige eg	eig þu vel eigdu,	eige hann
Dual. Plur.	eigum vier, vid,	eige þier, þid,	eige þeyr.

Conjunctivus Præsens.

Sing.	Ad eg eige	þu eiger	hann eige
Dual. Plur.	ad vier eigum,	þier, þid eigid,	þeir eige.

Imperfectus.

Sing.	Eg atte	þu atter	hann atte
Dual. Plur.	vier, vid attum,	þier, þid attud,	þeir atte.

Infinitivus præsens Ad eiga.
Participium præsens eigande.

Conjugatio Verbi Eg skal.

Indicativus præsens.

Sing.	Eg Skal	þu skalt	hann skal
Dual. Plur.	vier, vid skulum	þier, þid skulud,	þeir skulu.

Conjunctivi præsens vel futurum.

Sing.	Ad eg skule	ad þu skuler	ad hann skule
Dual. Plur.	ad vier, vid skulum,	þier, þid skuled,	þeir skule.

Imperfectum.

Sing.	Eg skilde	þu skildest	hann skilde
Dual. Plur.	vier, vid skildum,	þier, þid skildud,	þeir skilde.

Conjugatio Verbi Eg Mun.

Indicativus Præsens.

Sing.	Eg Mun	þu munt	hann mun
Dual. Plur.	vier, vid munum,	þier, þid munud,	þeir munu.

Conjunctivi Præsens.

Sing.	Ad eg mune	þu muner	hann mune
Dual. Plur.	vier, vid munum,	þier, þid muned.	þeir mune.

Imperfectum.

Sing.	Eg munde	þu munder	hann munde
Dual. Plur.	vier, vid mundum,	þier, þid mundud,	þeir mundu.

Infinitivus futurus Ad Mune.

His non immerito accenseri posset *Eg *atla, destino, certum mihi est,* quo ad exprimendam futuri temporis circumstantiam haud raro utimur, ut *eg atla ad giora þad, ego faciam vel facturus sum hoc,* vel *certum mihi est hoc facere.* Sed hoc verbum juxta primam conjugationem Analogorum variatur, ut non sit opus ejus motionem sigillatim tradere. Sunt & alia temporum descriptiones, quibus enumerandis non superfedemus.

Exempli causa has Poëticas Præteriti Periphrases apponere libuit:

<i>Eg Nam/</i>	<i>þu namst/</i>	<i>hann nam</i>	} <i>Giora, id est, feci, &c.</i>
<i>eg Ried/</i>	<i>þu riedst/</i>	<i>hann ried</i>	
<i>eg Vann/</i>	<i>þu vannst/</i>	<i>hann vann</i>	

Et hæc est officiosa illa Anomalorum cohors ad famulandum reliquis verbis nata. Nam IMPERFECTUM Indicativi circumscribitur per *Eg var,* & vel Infinitivum ipsius verbi, ut in activa voce, *Eg var ad elska;* vel Participium passivum, ut in passiva, *eg var elskadur.* Sic *eg var ad brenna/ eg var brendur:* *eg var ad snua/ eg var snuenn:* *eg var ad gefa/ eg var gefenn:* *eg var ad lesa/ eg var lesenn/ &c.*

PLUSQUAMPERFECTUM per *Eg haffde,* & vel Participium pass. Neutrum, ut in activo; vel Masculinum, ut in passivo, interjecta voce *Vered:* ut *eg hafde elskad/ eg hafde vered elskadur:* *eg haffde brendt/ eg haffde vered brendur:* *eg haffde snued/ eg haffde vered snuenn:* *eg hafde gefed/ eg haffde vered gefenn:* *eg hafde lesed/ eg hafde vered lesenn.*

* Est hoc verbum etiamnum in usu apud Bo-reales *Anglos,* & *Scotos,* & frequens occurrit in versione *Æneidos Douglassiana:* ut, *Thig*

Goddes etillit gif hverdes were not contrare. hoc Dea gentibus esse, siqua fata sinant ...

† FUTURUM ACTIVUM per unum verborum: eg skal/ mun/ maa/ vil/ aa/ átlá/ & infinitivum verbi, exempta particula, ad, ut, eg skal elska/ brenna/ snua/ gefa/ lesa/ &c. Passivum autem per eadem verba, prætereaque particulam verða, & Participium passivum, ut eg skal verða elskadur/ brendur/ snuenn/ gefenn/ lesenn.

PERFECTUM & PLUSQUAMPERFECTUM Conjunctivi circumscribuntur per verbum Eg hefe ejusdem modi & temporis, & Particip. pass. Neut. in Activa voce; Masculinum autem in passiva, semper inserta vocula vered, ut, Eg haffe elskad/ brent/ snued/ gefed/ lesed; eg hafe vered elskadur/ brendur/ snuenn/ gefenn/ lesenn: Sic eg hefde elskad/ brent/ &c. Et eg hefde vered elskadur/ brendur/ &c.

FUTURUM circumscribitur per Verbum Eg skal vel mun ejusdem modi & temporis, & vel Infinitivum præsentem, adempto pronomine, ut, eg skule vel mune elska/ brenna/ snua/ gefa/ lesa; vel Participium, passivum præposito verða, ut, eg mune vel skule verða elskadur/ brendur/ snuenn/ gefenn/ lesenn.

PRÆTERITUM Infinitivi per Infinitivum Verbi eg hef circumscribitur, & vel particip. pass. Neutrum, in Activa voce, ut Ad hafa elskad/ brennt/ snued/ gefed/ lesed; Vel particip. itidem passivum, sed Masculinum in voce passiva, inserta, suo more, vocula vered: ut ad hafa vered elskadur, brendur, snuenn, gefenn, lesenn.

FUTURUM tandem exprimitur beneficio horum verborum, eg mun, eg skal, eg aa, eg maa, assumpto, vel ipsius verbi Infinitivo & dempta Præpositione, ut in Activa voce, ad mune vel skule elska, brenna, snua, gefa, lesa: vel Participio passivo, vocula verða interposita; ad mune verða elskadur, brendur, snuenn, lesenn, gefenn, &c.

“Notandum autem est in Islandica, Cimbrica, vel veteri Scandica, quemadmodum in Anglo-Saxonicâ, & Franco-Theotiscâ, verba auxiliaria haud raro usurpari cum elleipsi verbi principalis, cujus tempora circumscribunt: ut, *Em Groa vard so feingenn ad hun munde Ongva Galldra, Groa tanto perfusa est gaudio, ut nullis incantationibus amplius usa esset; pro munde gala Ongva galldra, ut supra in eadem mythol. hun gol galldra sjna yffer Thor. Edda Sturl. mythol. lvi.*

Præmonenda heic duo: I. Quorundam verborum hanc esse naturam, ut in præsentem & perfecto passivo non circumscriptis, diversam suscipiant significationem ab ea, quam in Activa voce habuerunt: ideoque & heic circumscribenda esse, ne mutetur significatio: Exemp. gr. Eg elskast, vel vier elskustum & eg elskadest, non tantum significat *me amari*; sed aliquid infert amplius, nimirum *me ita ab aliquo amari, ut eum vicissim pari studio amem.* Adeoque nova quædam significatio ex utraque voce conflata heic oriri videtur, eaque haud abfimilis illi, quam *Mediam Græci* appellant. Sed cum dico: Eg er vel var elskadur, id solum dico, quod Activæ vocis significatui passivæ correspondet, me videlicet *amari & amatum esse.* Simile judicium est de verbo Eg Kenne, & eg Kenneft, &c. “Operæ pretium me facturum spero, & à Grammaticis institutionibus haud alienum, si in hoc capite de verborum modis, & temporibus circumscribendis, ut *Islandi* etiam significationem Latini *possum, vel potis sum* circumscribunt, & designent auxilio verborum at Gata, & at fa Tyronum gratia non gravatus fuero aliquot exemplis ostendere, istiusmodi autem sunt, in infinitivo, at gata talad, posse loqui; at gata lesid, legere posse. In aliis modis; so ad Þeir gatu eige mattast firi Þui, adeo ut non possent manducare, Marc. III. 20. Þeir gatu Þat eige, non potuerunt. Marc. IX, 18. Ef þu gietur truad, si potes credere, v. 23. Þui gatum var ei drifad hann vt, quare non potuimus ejicere eum? Haud secus per at fa: ut, at fa gietnad, concipere, vel concipere posse; at fa hondlat, capere posse, vel capere; huor far Þa hialpast, quis potest esse Salvus, vel quis Salvabitur? Ottudeft æser ad Þeir mundu ei fa bunded, ullfin afftur, metuebant *Asæ ne lupum denuo possent ligare.* En eff hann ei feinge slited Þetta band, sin nequivit rumpere istud vinculum; Eff Þier binded mig so ieg fa mig ecke leift, si adeo me ligaveritis, ut ipse me expedire nequeam; eff þu villt Þa far þu mig vel hreinsad, si vis, potes me mundare; huornen far einn Satan annan utrefid, quomodo potest *Satanas Satanan* ejicere? epter Þui sem Þeir Þad heyr gatu, prout poterant audire. At fanga etiam eodem modo usurpatur: ut, hieldu rad huornen hellst ad Þeir feinge tortynt honum, concilium faciebant, quomodo eum perderent. Hæc autem perlectis VIII, & IX capitibus, faciliora intellectu erunt.

II. In Interrogando postponi Verbis pronomina, ut Elskar þu? Villtu? Skrifst þu? &c.

CONJUGATIONES VERBORUM SUNT QUINQUE.

PRIMA CONJUGATIO

Est Verborum in a desinentium, quæ personas Singularis Numeri secundam & tertiam Indicativi præsentis Activi terminant in ar, ut Eg elska, þu elskar, hann elskar, amo, amas, amat.

† Nota etiam quod futurum aliquando circumscribitur per Eg far: ut, Drottin huer far ad þua i Þinne Tialbud, domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? Psalm. xv, 1. Vide at fa.

Paradigma Primæ Conjugationis.

Indicativus Præsens.

Sing.	^a Eg elska	Pu elskar	hann elskar
Dual. Plur.	vier, vid elskum,	Pier, Þid elsked,	Þeir elska.

Præteritum Imperfectum.

Sing.	Eg var ad elska	Pu varst ad elska	hann var ad elska
Dual. Plur.	vier, vid vorum ad elska,	Pier, Þid vorud ad elska,	Þeir voru ad elska.

Præteritum perfectum.

Sing.	Eg ^b elskade	Pu elskader	hann elskade
Dual. Plur.	vier, vid elskudum,	Þeir, Þid elskudud,	Þeir elskudu.

Circumscribitur per hese, ut eg hese elskad, þu hesur elskad, hann hesur elskad, vier hofum elskad, &c.

Præteritum plusquamperfectum.

Sing.	Eg hafde elskad	Pu hafder elskad	hann hafde elskad
Dual. Plur.	vier, vid hofum elskad,	Þeir, Þid hofud elskad,	Þeir hofdu elskad.

Futurum.

Sing.	Eg skal elska	Pu skaltt elska	hann skal elska
Dual. Plur.	vier, vid skulum elska,	Þeir, Þid skulud elska,	Þeir skulu elska.

Sic eg mun elska, eg vil elska, eg aa ad elska, eg maa elska, eg atla ad elska, &c.

Imperativus Præsens.

Sing.	Elske eg	elska þu, elskadu per Syncop.	elske hann
Dual. Plur.	elskum vier, vid,	elske Þeir Þid,	elske Þeir,

Futurum Imperativi cum Futuro Coniunctivi coincidit, nisi quod pronomen postponatur hoc modo:

Sing.	Elska skal eg	elska skalttu	elska skal hann
Dual. Plur.	elska skulum vid, vier,	elska skulu Þid, Þeir,	elska skulu Þeir.

Sic Elska muntu, elska villttu, elska aattu, elska maattu, &c.

Coniunctivus Præsens.

Sing.	Þd eg elske	Pu elsker	hann elske
Dual. Plur.	vier vid elskum,	Þeir, Þid elsked,	Þeir elske.

Imperfectum.

Sing.	Þd eg elskade	Pu elskader	hann elskade
Dual. Plur.	ad vier, vid elskudum,	Þeir, Þid elskudud,	Þeir elskudu.

Perfectum.

Sing.	Þd eg hafe elskad	Pu haffer elskad	hann haffe elskad
Pl. & Dual.	ad vid, vier hofum elskad,	Þid, Þeir hafed elskad,	Þeir hafe elskad.

Plusquamperfectum.

Sing.	Þd eg hefde elskad	Pu hefder elskad,	hann hefde elskad
Plur. Dual.	vier, vid hefðum elskad,	Þeir, Þid hefðud elskad,	Þeir hefde elskad.

Futurum.

Sing.	Þd eg skule elska	Pu stuler elska	hann skule elska
Dual. Plur.	vier, vid skulum elska,	Þeir, Þid skulud elska,	Þeir skule elska.

Sic Þd eg mune elska, ad eg eige vel meige elska, &c.

Infinitivus.

Præsens, Ad elska.

Præteritum, Ad hafa elskad.

Futurum, Ad mune vel skule elska.

Participium.

Præsens, Elskande: Circumscript. Verande ad elska.

^a Indicativus præsens non raro circumscribitur per auxiliare verbum er, & participium præsentis temporis: ut, fyrstu er Eg þess ostande af øllu hiarta, primum hoc ex corde precor. Frámar meir er Eg og so vnumbidiande alla míjna medbrædr i Guds Orde, præterea peto ab omnibus confratribus meis divini sermonis ministris. Gudbrand. Thorluckson. Til lesarans in fine Bibliorum Islandicorum. ^b Præt. perfect, in Aræ

Schedis terminatur in a: ut scrifatha, scripsi. & in i: ut, hannathi, expulit, extorrem egit. ^c In Aræ Schedis & Snorronis Sturlonidis historia R. R. Septentrionalium, pro u finali fere nunquam non legitur o breve in tertia plurali præter. imperfecti: ut in urþo pro urdu; hofþo pro hofdu; feingo pro feingu; flyþo, pro flydu; giorþo pro giorðu; sato, pro satu; heyrþo, pro heyrðu. cum multis aliis

Vocis

Vocis Passivæ

Indicativus Præsens.

Sing.	Eg elskast	Pu elskast	hann elskast
Dual. Plur.	vier vid elskunf,	Pier þid elskest,	Þeir elskast.

Sed in hac forma verbum eg elskast potius deponentialis significationis est, quam passivæ, dicimus enim, Þeir elskast, non pro eo, quod Latini, *amantur*; sed pro, *amant se invicem*, veluti supra monuimus. Nos tamen analogiam inflexionis ostendendam censuimus. Alias hoc tempus ita circumscribunt Islandi: Eg er elskadur/ Pu ert elskadur/ hann er elskadur/ vier vel vid erum elskader/ Þeir vel Þid erud elskader/ Þeir eru elskader.

Imperfectum.

Sing.	Jeg var elskadur	Pu varst elskadur	hann var elskadur
Dual. Plur.	vier, vid vorum elskader,	Pier, Þid vorud elskader,	Þeir voru elskader.

Perfectum.

Sing.	Eg elskadest	Pu elskadest	hann elskadest
Dual. Plur.	vier, vid elskudustum,	Þeir, Þid elskudust,	Þeir elskudust.

Sed & hoc tempus cum præsentis significatione concurrat. Rectius enim in passiva significat, dicimus;

Sing.	Eg hefse vered	Pu hefur vered	hann hefur vered	elskadur
Dual. Plur.	vier, vid þofum vered,	Þeir, Þid hafed vered,	Þeir hafa vered	elskader.

Plusquam perfectum.

	Singul.		Dual. Plural.	
1. Perf.	Eg hafde vered	elkadir	Vier vel vid þofum vered	elkader
2.	Pu hafder vered	elkadir	Þeir vel Þid þofud vered	
3.	hann hafde vered	elkadir	Þeir þofdu vered	

Futurum.

	Singul.		Dual. Plural.	
1.	Eg mun verda	elkadir	vier vel vid munum verda	elkader.
2.	Pu munt verda	elkadir	Þeir vel Þid munud verda	
3.	hann mun verda	elkadir	Þeir munu verda	

Imperativus Præsens.

	Singul.		Dual. Plural.	
1.	vere vel sic eg	elkadir	verum vel sicum Þid vel vier	elkader.
2.	vertu vel siertu	elkadir	verde vel sicu Þidr vel Þid	
3.	vere vel sic hann	elkadir	varde vel sicu Þeir	

Futurum.

	Singul.		Dual. Plural.	
1.	Eg skalt verda	elkadir	vier, vid skulum verda	elkader.
2.	Pu skalt verda	elkadir	Þeir, Þid skulud verda	
3.	hann skal verda	elkadir	Þeir skulu verda	

Conjunctivus Præsens.

Sing.	Ad eg elskest	ad Pu elskest	ad hann elskest
Dual. Plur.	ad vier, vid elskustum,	Þeir, Þid elskest,	Þeir elskest.

Circumscribitur autem usitatius ita :

	Singul.		Dual. Plur.	
1.	Ad eg sic	elkadir	vier vel vid sicum	elkader.
2.	ad Pu siert	elkadir	Þeir vel Þid sicud	
3.	ad hann sic	elkadir	Þeir sicu	

Imperfectum.

	Singul.		Dual. Plur.	
1.	Ad eg vare	elkadir	vier vel vid varum	elkader.
2.	ad Pu varer	elkadir	Þeir vel Þid varud	
3.	ad hann vare	elkadir	Þeir vare	

Perfectum.

	Singul.		Dual. Plur.	
1.	Ad eg hafe vered	elkadir	vier vel vid þofum vered	elkader.
2.	ad Pu hafe vered	elkadir	Þeir vel Þid hafed vered	
3.	ad hann hafe vered	elkadir	Þeir hafe vered	

* O

Plusquam

Plusquam perfectum.

	Singul.		Dual. Plural.	
1.	Ad eg hefde vered	elstædur	vier vel vid hefðum vered	elstædet.
2.	ad þu hefðer vered		Þier vel Þið hefðud vered	
3.	ad hann hefde vered		Þeir hefðu vered	

Futurum.

1.	Ad eg mune vel skule	þegna	elstædur	vier vel vid munum vel skulum	þegna	elstædet.
2.	ad þu muner vel kuler			Þeir, Þið munud, skulud		
3.	ad hann mune vel skule			Þeir mune vel skule		

Infinitivus.

Præsens, Ad elstæst: rectius ad verða vel vera elstædur.

Præteritum, Ad hafa vered elstædur.

Futurum, Ad mune verða elstædur.

Participium præteritum, elstædur.

Et hæc est inflexio Verborum primæ Conjugationis. Ad hunc modum conjugantur reliqua omnia in a, ut, *Eg Afla*, *lucror* vel *venor*, þu *aflar*, hann *aflar*, *aflade* in præterito: *Eg bafa*, *þiñso*, *bakade*: *Eg dyrka*, *glorifico*, *dyrkade*: *Eg efa*, *dubito*, *efade*: *eg grunda*, *meditor*, *grundaðade*: *eg hugga*, *consolor*, *huggaðe*: *eg jaata*, *confiteor*, *jaatade*: *eg flaga*, *accuso*, *flagaðe*: *eg ofsa*, *offerro*, *ofsaðe*: *eg prenta*, *typis excudo*, *eg prentaðe*: *eg rata*, *viam teneo*, *item incurro*, *ratade*: *eg syndga*, *pecco*, *syndgaðe*: *eg tala*, *loquor*, *talade*: *eg vintna*, *testor*, *vintnaðe*: *eg yfia*, *exaggero*, *yfiade*: *eg þacka*, *gratias ago*, *þackaðe*: *eg atla*, *opinor*, *atlaðe*, & infinita alia.

Regula de præteritis Verborum primæ Conjugationis.

Omnia Verba primæ Conjugationis formant Præteritum adjecta ad primam personam præsentis Indicativi syllaba de, ut *eg elsta* in præsentis, in præterito *eg elstade*: *eg hata*, *odi*, *eg hataðe*. Excipiuntur pauca, ut *eg tapa tapte*, *eg skapa skoop* vel *skapte*, *eg geysa* *eg goo*, &c.

SECUNDA CONJUGATIO

Est Verborum in e desinentium, quæ Personas Singularis Numeri, secundam & tertiam Præsentis Indicativi Activi terminant in er, ut *Eg Brenne*, þu *brenner*, hann *brenner*, *uro*, *uris*, *urit*.

Paradigma Secundæ Conjugationis.

Indicativus Præsens.

Sing.	Eg Brenne	þu brenner	hann brenner
Dual. Plur.	vid, vier brennum,	Þið, Þier brenned,	Þeir brenna.

Præteritum Imperfectum.

Circumsc. *Eg var ad brenna*, &c. ut in i. Conj.

Præteritum perfectum.

Sing.	Eg brende	þu brender	hann brende
Dual. Plur.	vid, vier brendum,	Þið, Þier brendud,	Þeir brendu.

Circumsc. per *Hefe*, ut *eg hefe brent*, þu *hefur brentt*, &c.

Præteritum plusquam perfectum, *Eg haffde brentt*, &c.

Futurum, *Eg skal brenna*, &c. Sic *eg mun brenna*, *eg vil brenna*, *eg aa ad brenna*, &c. omnia ut in i. Conj.

Imperativus Præsens.

Sing.	Brenne eg	brenn þu, brendu,	brenne hann
Dual. Plur.	brennum vid, vier, var,	brene Þið, Þier,	brenne Þeir.

Futurum, *brenna skal eg*, *skalltu*, *skal hann*, &c.

Sic *Brenna muntu*, *villtu*, *aattu*, *maattu*, &c.

Conjunctivus Præsens.

Sing.	Ad eg brenne	þu brenner	hann brenne
Dual. Plur.	ad vid, vier brennum,	Þið, Þier brenned,	Þeir brenne.

Imper-

Imperfectum.

Sing. Ad eg Brende Pu brender hann brende
Dual. Plur. ad vier, vid brendum, Pier, Þid brendud, Þeir brendu.

Perfectum, Ad eg haffe brent, &c.

Plusquam perfectum, Ad eg hefde brent, &c.

Futurum, Ad eg skule vel mune, vel eige vel meige brenna, &c.

Infinitivus praesens, Ad brenna.

Præteritum, Ad haffa brent.

Futurum, Ad mune vel skule brenna.

Participium praesens, brennande : Circumsc. verande ad brenna.

Vocis Passivæ

Indicativus Praesens.

Sing. Eg Brennest Pu brennest hann brennest
Dual. Plur. vid, vier brennastum, Þid Pier brennest, Þeir brennast.

Circumsc. usit. Eg er brendur, vel verð brendur, &c.

Imperfectum Circumsc. Eg var brendur.

Perfectum.

Sing. Eg brendest Pu brendest hann brendest
Dual. Plur. vid, vier brendust, Þid Pier brendust, Þeir brendust.

Usitatus ita Eg hefde verð brendur, &c.

Plusquamperfectum Circumsc. Eg haffde verð brendur, &c.

Futurum Circumscript. Eg mun verða brendur, &c.

Imperativus Praesens.

Sing. Brennest eg brennest Pu brennest hann
Dual. Plur. brennust vid, vier, brennist Þid, Pier, brennist Þeir.

Usitat. Sie vel vere eg brendur, sie vel vere hann brendur, &c.

Futurum Circumsc. Eg skal verða brendur, &c.

Conjunctivus Praesens.

Sing. Ad eg brennest ad Pu brennest ad hann brennest
Dual. Plur. ad vid, vier brennastum, ad Þid, Pier brennest, ad Þeir brennest.

Circumsc. Ad eg sie vel verðe brendur, &c.

Imperfectum Circumsc. Ad eg være brendur, &c. Vel sic,

Sing. Ad eg brendest ad Pu brendest ad hann brendest
Dual. Plur. ad vid, vier brennastum, ad Þid, Pier brendust, ad Þeir brendest.

Perfectum Circumsc. Ad eg hafe verð

Plusquamperfectum Circumsc. Ad eg hefde verð } brendur.

Futurum Circumsc. Ad eg mune vel skule vera }

Infinitivus.

Praesens, Ad brennast, Circumsc. ad verða brendur.

Præteritum, Ad haffa verð } brendur.

Futurum, Ad mune vel skule verða }

Participium præteritum, brendur.

Sic Conjugantur Eg bende, *Vieo*, Pu bender, hann bender, bendte in præterito: eg deide, *occido*, deidde: eg eide, *absumo*, eidde: eg filge, *comitor*, filgde: eg gaac, *attendo* vel *animadverto*, gaade: eg hefne, *ulciscor*, heffnde: eg itkie, *carmen facio*, item *colo*, sc. *terram*, irkte: eg kaupæemo, keipte: eg leife, *permitto*, leifde: eg male, *metior*, mælltte: eg nefne, *nomino*, nefnde: eg olle, *in causa sum*, olle: eg ppyne, *crucio*, ppynde: eg rykte, *regno*, rykte: eg saac, *sero*, saade: eg tpyne, *perdo*, tpynde: eg veide, *venor*, veidde: eg yle, *ejulo*, ylde: eg aade, *furo*, aade, &c.

Regula de præteritis Verborum Secundæ Conjugationis.

Reg. I. Verba omnia, quæ unam harum literarum a, b, d, f, g, l, m, n, r, (quas doctrinæ causâ Characteristicas nuncupamus) ante finale e habent, formant sua Præterita, interserendo, inter Characteristicam & e terminale, literam d, ut, eg gaac, *animadverto*, eg gaade in præter. saac, *sero*, saade: eg kembe, *pecco*, kembde: eg hlyde, *obedio*, hlydde: eg kiasse, *suffoco*, kiasde: eg leinge, *prolongo*, leingde: eg hælde, *commendo*, hælde: eg hremme, *unguibus rapio*, hremde: eg syne, *monstro*, synde: eg fare, *loco moveo*, farde.

Excipiuntur:

1. Si Characteristicam d alia præcedant consonæ, non interseritur d, sed e, ut, eg bende, *vieo*, flecto, aut *innuo*, eg bendte: eg ellde, *igni coquo*, eg ellde: eg gellde, *exseco*, eg gellde: herde, *induro*, herde. Hinc tamen excipe eg vende, *verto*, eg sende, *mitto*, quæ præteritum simile habent cum præteriti,

senti, eg vende *verti*, eg sende *misti*. Singularis formæ est eg hrinde, *pello*, eg hratt in præterito. Pu hrattst/ hann hratt/ vier/ vid hrundum/ Þeir/ Þið hrundud, Þeir hrundu. *Milðe/ mitigo*, facit eg *milðade*.

2. Geminum l, præcedens terminationem e, adsciscit t, ut, eg gille, *inauro*. gillte: eg helle, *fundo*, hellte: eg stille, *tempero*, stillte: eg spille, *corrumpo*, eg spillte, &c. Tria tamen inveni quæ Analogiam servant, eg hrelle, *marorem affero*, hrellde: eg tolle, *hæreo*, tollde (eg trille, trillde.) At eg ølle simile præteriti facit præteritum ølle.

3. Ad eundem modum formantur, quæ geminum n pro Characteristica sortita sunt, ut eg brynne, *adaquo*, bryntte: eg kinne, *notum facio*, kynntte, &c.

4. Quæ habent geminum r ante e finale, etiam in Præterito desinunt in te, eg fyrre, *privo*, frustror, fyrtte: eg sperre, *exporrigo*, eg sperte.

5. Nonnulla alia sed pauca, quæ suo modo formant præterita, ut, eg male, *metior*, eg mællte: eg stæle, *animum addo*, eg stællte: eg Þeige, *taceo*, eg Þagde: eg seige/ eg sagde/ dico: eg kuyde/ *ægre habeo*, eg kueid: eg fiore/ *eligo*, eg fiore: eg bale/ *vigeo*, facit balade: eg gale, *vociferor*, galade: eg haange, *pendeo*, duplex facit præteritum, unum Analogum eg haangde; alterum anomalum sed usitatius eg hieck.

Reg. II. Habentia k, p, s, t ante e finale in Indic. Præteriti, assumunt in Præter. literam Characteristicam t, ut, eg kueite, *accendo*, kueitte: eg gape, *bio*, eg gapte: eg lyse, *lucernam præfero*, eg lyfte: eg reyte, *deglubo*, eg reytte. Hic tamen notabis, si vel t geminetur in præteriti ante e, vel etiam aliam consonam immediate præcedentem habeat, idem erit præteritum cum præteriti indicativo; ut, eg fritte, *fama accipi*, in præter. eg friette: eg giste, *divertor*, giste: eg hellte, *claudum facio*, hellte: eg slette, *explano*, slette: eg sætie, *adfero*, facit eg sooktte: eg heite quando significat *vocor* vel *voveo*, facit præter. eg hiet/ Pu hiest/ hann hiet; sed quando denotat *calefacio*, analogice formatur eg heytte.

Reg. III. Definentia in ye faciunt ude in præterito, eg hlye hlude/ kniie knude/ eg rye rude: At Þreye facit Þreide vel Þraade: eg sockue/ *mergo*, facit softe: eg æe, eg aade.

TERTIA CONJUGATIO

Est Verborum in i exeuntium quorum personæ singulares secunda & tertia præsentis Indicativi Activi desinunt in it, ut, eg sny/ Pu snyr/ hann snyr/ *verto*, *vertis*, *vertit*.

Paradigma Tertiæ Conjugationis.

Indicativus Præsens.

Sing.	Eg Sny	Pu snyr	hann snyr
Dual. Plur.	vier, vid snuum.	Þeir, Þið snued,	Þeir snua.

Imperfectum, Eg var ad snua, &c.

Perfectum.

Sing.	Eg Snere	Pu snerez	hann snere
Dual. Plur.	vier vid snerum/	Þeir Þið snerud/	Þeir sneru.

Plusquamperfectum, Eg haffde snued/ &c.

Futurum, Eg skal/ mun/ vil/ &c. snua.

Imperativus Præsens.

Sing.	Snue eg	Snu Pu/ snuudu/	Snue hann
Dual. Plur.	snuum vid/ vier/	snued Þið Þeir/	snue Þeir.

Futurum, Snua skal/ Snua skal hann/ &c.

Conjunctivus Præsens.

Sing.	Ad eg snue	ad Pu snuver	ad hann snue
Dual. Plur.	ad vid/ vier snuum/	ad Þið/ Þeir snued/	ad Þeir snue.

Imperfectum.

Sing.	Ad eg snere	Pu snerer	hann snere
Dual. Plur.	ad vid/ vier snerum/	Þið Þeir snerud/	Þeir snere.

Perfectum, Ad eg haffe snued/ &c.

Plusquam perfectum, Ad eg hefde snued/ &c.

Futurum, Ad eg munde/ skilde snua/ &c.

Infinitivus.

Præsens, Ad Snua.

Præteritum, Ad haffa Snued.

Futurum, Ad mune Snua.

Participium præsens, Snuande.

Vocis

Vocis Passivæ

Indicativus Præsens.

Sing. Eg Snyst Þu snyst hann snyst
Dual. Plur. vier vid snuustum/ Þier Þid snuest/ Þeir snuust.
Imperfectum, Eg var snuuen vel var ad snuasti/ item Nier var snuved.

Perfectum.

Sing. Eg snereft Þu snereft hann snereft
Dual. Plur. vier vid snerustum/ Þier Þid snerust/ Þeir snerust.
Plusquam perfectum, Eg haffde snuest vel vered snuenn/ &c.
Futurum, Eg skall snuast, mun verda snuenn, &c.

Imperativus Præsens.

Singulariter.

Dual. & Plur.

1. Sie vel vere eg	} Snuenn		} Snuunn.
2. siertu* vel vertu			
3. sie vel vere hann			

Futurum, Snuast skaltu, Þu skaltt verda snuenn, &c.

Coniunctivus Præsens.

Sing. Ad eg Snuest Þu snuest hann snuest
Dual. Plur. ad, vid, vier snuunst Þid Þier snuuest, Þeir snuest.

Imperfectum.

Sing. Ad eg Snereft Þu snereft hann snereft
Dual. Plur. ad vid vier snerunst, Þid Þier snerust Þeir snereft.

Perfectum, Ad eg hafe vered snuenn.

Plusquam perfectum, ad eg hefde vered snuenn.

Futurum, ad eg munde vel skilde verda snuenn.

Infinitivus.

Præsens, Ad Snuvast vel verda snuenn Circ.

Præteritum, ad haffa vered snuenn.

Futurum, ad mune verda snuenn.

Participium Præteritum, Snuenn.

Sic Coniugantur Eg By/ Þu byr/ hann byr/ &c. bioo in præter. Eg fly/ fugio, flude:
eg ny/ urgeo, eg nere/ &c.

Regula de præteritis Verborum Tertiæ Coniugationis.

Verba hujus Coniugationis pauca sunt: præter illud, quod Paradigmatis loco positum est, hæc saltem occurrunt:

Eg		By/ habito,		In Præterito.		bioo.
		Dy/ quasso,				dude.
		Fly/ fugio,				flude.
		Ny/ urgeo,				nere.
		Dey/ morior,				doe.
		Spy/ vomo,				spioo.

Q U A R T A C O N J U G A T I O

Est Verborum in b, d, f, g, k, l, m, n, p, t, desinentium, quorum personæ singulares secunda & tertia præsentis Indicativi Activi terminantur in ur, ut, eg hverb/ evanesco, Þu hverbur/ hann hverbur: eg bid/ precor, Þu bidur/ hann bidur: eg gef/ dono, Þu gefur/ hann gefur: eg ligg/ cubo, Þu liggur/ hann liggur: eg vijk/ cedo, Þu vijkur/ hann vijkur: eg fel/ occulto, Þu felur/ hann felur: eg tem/ domo, Þu temur/ hann temur: eg finn/ invenio, Þu finnur/ hann finnur: eg krypp/ curvus incedo, Þu kryppur/ hann kryppur: eg et/ comedo, Þu etur/ hann etur.

Paradigmata Quartæ Coniugationis.

I. in b.

Indicativus Præsens.

Sing. Eg Hverb Þu hverbur hann hverbur
Dual. Plur. vier, vid hverbom, Þier Þid hverbed, Þeir hverba.

Perfectum.

Sing. Eg hvarb Þu hvarbst hann hvarb
Dual. Plur. vier vid hvorbum, Þier Þid hvorbud, Þeir hvorbu.

* P

Impera-

Imperativus.

Sing.	Hverbe eg	hverb þu	hverbe hann
Dual. Plur.	hverbum vier, vid,	hverbe þier þid,	hverbe þeir.

Conjunctivus præsens.

Sing.	Ad eg hverbe	þu hverber	hann hverbe
Dual. Plur.	ad vier vid hverbum,	þier þid hverbed,	þeir hverbe.

Imperfectum.

Sing.	Ad eg hvirbe	þu hvirber	hann hvirbe
Dual. Plur.	ad vier, vid hvirbum,	þier, þid hvirbud.	þeir hvirbe.

Infinitivus præsens, Ad hverba.

Participium { præsens, Hverbadde.
præteritum, Horfenn.

Reliqua tempora omnium modorum, more superiorum, Circumscribuntur.

*II. in d.**Indicativus Præsens.*

Sing.	Eg Þid	þu þidur	hann þidur
Dual. Plur.	vier, vid þidum,	þier, þid þidied,	þeir þidia.

Perfectum.

Sing.	Eg þad	þu þadst	hann þad
Dual. Plur.	vier vid þaðum,	þid þier þaðud,	þeir þaðu.

Imperativus Præsens.

Sing.	Þidie eg	þid þu, þittu,	þidie hann
Dual. Plur.	þidium vid vier,	þidie þid þier,	þidie þeir.

Conjunctivus Præsens.

Sing.	Ad eg þidie	þu þidier	hann þidie
Dual. Plur.	ad vid vier þidium,	þid þier þidied,	þeir þidie.

Imperfectum.

Sing.	Ad eg þæde	þu þæder	hann þæde
Dual. Plur.	ad vid, vier þaðum,	þid, þier, þaðud,	þeir þæde.

*Infinitivus.**Præsens, Ad Þidia.*

Participium { præsens, Þidiande.
præteritum, þedenn.

Ab hoc verbo descendit deponens, *Eg Þidst*, quod per se nihil significat, sed postposita præpositione *fyrrer*, in adverbium mutata, ut *eg Þidst fyrrer* significat, precationibus in vigilo & in sto, preces coram numine fundo, in præterito *Eg Þadst fyrrer*, Infinitiv. *Ad Þidast fyrrer*.

Passiva vox Verbi *Eg þid* omnia omnium modorum tempora habet Circumscripta, per verba *Eg er/ verd/ mun/ skal/ hefe/ & participium præteritum þedenn.*

*III. in f.**Indicativus Præsens.*

Sing.	Eg Gef	þu gefur	hann gefur
Dual. Plur.	vid, vier gefum/	þid þier gefed/	þeir gefa.

Perfectum.

Sing.	Eg Gaf	þu gaffst	hann gaff
Dual. Plur.	vid vier gefum/	þid þier gefed/	þeir gefa.

Imperativus Præsens.

Sing.	Gefe eg	gef þu/ gefdu	gefe hann
Dual. Plur.	gefum vid vier/	gefe þid/ þier/	gefe þeir.

Conjunctivus Præsens.

Sing.	Ad eg giefse	þu giefer	hann giese
Dual. Plur.	ad vid vier gefum/	þid þier gefed/	þeir giese.

Imperfectum.

Sing.	Ad eg giasse	þu giaser	hann giasse
Dual. Plur.	ad vid vier giasum/	þid/ þier giasud/	þeir giasse.

*Infinitivus Præsens, Ad Gefa.**Participium Præsens, Gefande.**Vocis Passivæ**Indicativus Præsens.*

Sing.	Eg Gessst	þu gessst	hann gessst
Dual. Plur.	vid vier gefumst/	þid/ þier gefest/	þeir gefast.

Per-

		<i>Perfectum.</i>		
Sing.	Eg gafft	Pu gafft	hann gafft	
Dual. Plur.	vid vier gaafunst/	Þid/ Þier gafust/	Þeir gaafust	

Utrumque tempus eleganter etiam circumscribitur Eg er vel verð gefenn/ eg var vel varð/ vel hefe vered gefenn.

		<i>Imperativus Præsens.</i>		
Sing.	Giefest eg	Pu	hann	
Dual. Plur.	giefunst/ vid/ vier/	giefest þid/ Þier/	giefest Þeir.	

		<i>Conjunctivus Præsens.</i>		
Sing.	Ad eg Giefest	Pu giefest	hann giefest,	
Dual. Plur.	ad vid vier giefunst,	Þid, Þier giefest,	Þeir gefest.	

		<i>Imperfectum.</i>		
Sing.	Ad eg Giefest	Pu giefest	hann giefest	
Dual. Plur.	ad vid vier giefunst,	Þid Þier giefest	Þeir giefest.	

Infinitivus Præsens, Ad Gefast.
Participium passivum, Giefenn.

		<i>Indicativus Præsens.</i>		
Sing.	Eg Ligg	Pu liggur	hann liggur	
Dual. Plur.	vid vier liggium,	Þid Þier ligged,	Þeir liggia.	

		<i>Perfectum.</i>		
Sing.	Eg Laa	Pu laast	hann laa	
Dual. Plur.	vid, vier laaum,	Þid Þier laaud,	Þeir laau.	

		<i>Imperativus præsens.</i>		
Sing.	Ligge eg	ligg þu	ligge hann	
Dual. Plur.	liggium vid vier,	ligge þid þier,	ligge Þeir.	

		<i>Conjunctivus præsens.</i>		
Sing.	Ad eg ligge	Pu ligger	hann ligge	
Dual. Plur.	ad vid vier liggium.	Þid Þier ligged,	Þeir ligge.	

		<i>Imperfectum.</i>		
Sing.	Ad eg læge	Pu læger	hann læge	
Dual. Plur.	ad vid vier lægium,	Þid Þier lægiud,	Þeir læge.	

Infinitivus Præsens, Ad Liggia.
Participium Præsens, Liggjande. C. P.

		<i>Indicativus Præsens.</i>		
Sing.	Eg Vyk	Pu vykur	hann vykur	
Dual. Plur.	vid vier vykium,	Þid Þier vyked,	Þeir vykia.	

		<i>Perfectum.</i>		
Sing.	Eg vief	Pu viefst	hann vief	
Dual. Plur.	vid, vier vikum,	Þid Þier vikud,	Þeir vifu.	

		<i>Imperativus Præsens.</i>		
Sing.	Vyke eg	vyk þu, vyktu	vyke hann	
Dual. Plur.	vykium vier, vid,	vikie þier, þid,	vyke Þeir.	

		<i>Conjunctivus Præsens.</i>		
Sing.	Ad eg vyke	Pu vyker	hann vyke	
Dual. Plur.	ad vid, vier vykium,	Þid, Þier vyked,	Þeir vike.	

		<i>Imperfectum.</i>		
Sing.	Ad eg viefke	Pu viefker	hann viefke	
Dual. Plur.	ad vid vier viefkum.	Þid Þier viefud,	Þeir viefke.	

Infinitivus præsens, Ad Vykia.
Participium Præsens, Vykjande.

Passivæ vocis tempora per Participium præteritum Vikenn, & verba superius tradita circumscribi solent.

		<i>Indicativus præsens.</i>		
Sing.	Eg fel	Pu felur	hann felur	
Dual. Plur.	vid vier felum,	Þid Þier feled,	Þeir fela.	

		<i>Perfectum.</i>		
Sing.	Eg falde	Pu falder	hann falde	
Dual. Plur.	vid vier foldum,	Þid Þier foldud,	Þeir foldu.	

* P 2

Impera-

		<i>Imperativus præsens.</i>		
Sing.	Fele eg	fel þu, feldu	fele hann	
Dual. Plur.	felum vid vier,	fele þid þier,	fele þeir.	
		<i>Conjunctivus Præsens.</i>		
Sing.	Ad eg fele	þu feler	hann fele	
Dual. Plur.	ad vid vier felum/	þid þier feled/	þeir fele.	
		<i>Imperfectum.</i>		
Sing.	Ad eg fale	þu faler	hann fele	
Dual. Plur.	ad vid vier falum/	þid þier falud/	þeir fale.	
		<i>Infinitivus Præsens, Ad fela.</i>		
		<i>Participium Præsens, Felande.</i>		
		Vocis Passivæ		
		<i>Indicativus Præsens.</i>		
Sing.	Eg felst	þu felst	hann felst	
Dual. Plur.	vid/ vier felunst/	þier þid felest/	þeir felast.	
		<i>Perfectum.</i>		
Sing.	Eg faldest	þu faldest	hann faldest	
Dual. Plur.	vid vier foldunst/	þid þier foldust/	þeir foldust.	
		<i>Imperativus Præsens.</i>		
Sing.	felest eg	felstu	felest hann	
Dual. Plur.	felunst vid vier/	felest þid/ þier/	felest þeir.	
		<i>Conjunctivus Præsens.</i>		
Sing.	Ad eg felest	þu felest	hann felest	
Dual. Plur.	ad vid vier felunst/	þid þier felest/	þeir felest.	
		<i>Imperfectum.</i>		
Sing.	Ad eg falest	þu	hann	
Dual. Plur.	ad vid vier falunst/	þid þier falest/	þeir falest.	

Sed hæc omnia elegantius circumscribuntur sicut superiora.

Infinitivus præsens, Ad felast.
Participium præteritum, Falenn.

VII. in m.

		<i>Indicativus Præsens.</i>		
Sing.	Eg Tem	þu temur	hann temur	
Dual. Plur.	vid/ vier temium/	þid þier temied/	þeir temia.	
		<i>Perfectum.</i>		
Sing.	Eg tamde	þu tamder	hann tamde	
Dual. Plur.	vid vier tomðum/	þid þier tomðud/	þeir tomðu.	
		<i>Imperativus Præsens.</i>		
Sing.	Temie eg	tem þu	temie hann	
Dual. Plur.	temium vid vier/	temie þid þier/	temie þeir.	
		<i>Conjunctivus Præsens.</i>		
Sing.	Ad eg Temie	þu temier	hann temie	
Dual. Plur.	ad vid vier temium/	þid þier temied/	þeir temie.	
		<i>Imperfectum.</i>		
Sing.	Ad eg Temde	þu temder	hann temde	
Dual. Plur.	ad vid vier temðum/	þid þier temðud/	þeir temde.	
		<i>Infinitivus Præsens, Ad Temia.</i>		
		<i>Participium Præsens, Temiande.</i>		
		Vocis Passivæ		
		<i>Indicativus Præsens.</i>		
Sing.	Eg Temst	þu temst	hann temst	
Dual. Plur.	vid vier temiunst/	þid þier temiest/	þeir temiaft.	
		<i>Perfectum.</i>		
Sing.	Eg Tamdist	þu tamdist	hann tamdist	
Dual. Plur.	vid vier tomðunst/	þid þier tomðust/	þeir tomðust.	
		Circumsc. Eg var vel vard Tamen. Et eg hefe vered Tamen/ &c.		
		<i>Imperativus Præsens.</i>		
Sing.	Temiest eg	temiest þu	temiest hann	
Dual. Plur.	temiunst vid vier/	temiest þid þier/	temiest þeir.	
		Rectius verthu vel siertu Tamenn/ &c.		

Conjunctivus præsens.
 Sing. Ad eg Temiest ad þu temiest ad hann temiest
 Dual. Plur. ad vid vier temiunst/ ad þid þier temiest/ ad þeir temiest.

Imperfectum.
 Sing. Ad eg þu hann Temdest
 Dual. Plur. ad vid vier temdunst/ þid þier temdest/ þeir temdest.
Infinitivus, Ad Temiaft.
Participium, Tamenn.

VIII. in n.

Indicativus Præsens.
 Sing. Eg finn þu finnur hann finnur
 Dual. Plur. vid/ vier finnum/ þid þier finned/ þeir finna.

Perfectum.
 Sing. Eg fann þu fannst hann fann
 Dual. Plur. vid vier fundum/ þid þier fundud/ þeir fundu.

Imperativus Præsens.
 Sing. Finne eg finn þu, finndu finne hann
 Dual. Plur. finnum vid/ vier/ finne þid/ þier/ finne þeir.

Conjunctivus Præsens.
 Sing. Ad eg finne þu finner hann finne
 Dual. Plur. ad vid vier finnum/ þid/ þier finned/ þeir finne.

Imperfectum.
 Sing. Ad eg finde þu finder hann finnde
 Dual. Plur. ad vid vier findum/ þid þier findud/ þeir finde.
Infinitivus præsens, Ad Finna.
Participium præsens, Finnande.

Vocis Passivæ
Indicativus Præsens.
 Sing. Eg finnst þu finnst hann finnst
 Dual. Plur. vid vier finnunst/ þid þier finnest/ þeir finnast.

Perfectum.
 Sing. Eg fannst þu fannst hann fannst
 Dual. Plur. vid vier fundunst/ þid þier fundust/ þeir fundust.

Imperativus Præsens.
 Sing. Finnest eg finnstu finne hann
 Dual. Plur. finnunst vid vier, finnest þid þier, finnest þeir.

Conjunctivus Præsens.
 Sing. Ad eg finnest þu finnest hann finnest
 Dual. Plur. ad, vid, vier finnunst, þid þier finnest, þeir finnest.

Imperfectum.
 Sing. Ad eg findest þu findest hann findest
 Dual. Plur. ad vid vier findunst þid þier findest, þeir findest.
Infinitivus præsens, Ad Finnast.
Participium præteritum, Fundenn.

IX. in p.

Indicativus Præsens.
 Sing. Eg Gryp þu gryppu hann gryppu
 Dual. Plur. vid vier grypum, þid þier gryped þeir grypa.

Plusquam perfectum.
 Sing. Eg Greip þu greipst hann greip
 Dual. Plur. vid, vier gripum, þid þier gripud, þeir gripu.

Imperativus præsens.
 Sing. Grype eg grypp þu (gryppu) grype hann
 Dual. Plur. grypum vid vier, grype þid þier, grype þeir.

Conjunctivus Præsens.
 Sing. Ad eg Grype þu grypper hann grype
 Dual. Plur. ad vid vier grypum, þid þier gryped, þeir grype.

P. Imperfectum.

Sing.	Ad eg Gripe (i breve)	Pu griper	hann gripe
Dual. Plur.	ad vid vier gripum,	Þid Þier gripud,	Þeir gripe.

*Infinitivus præsens, Ad Grypa.
Participium præsens, Grypande.*

Passivæ vocis solum Participium præteritum Gripenn, in usu est, per quod reliqua tempora & modi circumscribuntur.

X. in e.

Indicativus Præsens.

Sing.	Eg Et	Pu etur	hann etur
Dual. Plur.	vid vier etum,	Þid Þier eted,	Þeir eta.

Plusquam perfectum.

Sing.	Eg Aat	Pu aatst	hann aat
Dual. Plur.	vid, vier aatum,	Þid Þier aatud,	Þeir aatu.

Imperativus præsens.

Sing.	Ete eg	et Pu	ete hann
Dual. Plur.	etum vier, vid,	ete Þier, Þid,	ete Þeir.

Conjunctivus Præsens.

Sing.	Ad eg Ete	Pu eter	hann ete
Dual. Plur.	ad vid, vier etum,	Þid, Þier eted,	Þeir ete

Præter. Imperfectum.

Sing.	Ad eg ate	Pu ater	hann ate
Dual. Plur.	ad vid vier atum,	Þid Þier atud,	Þeir ate.

*Infinitivus præsens, Ad Eta.
Participium præsens, Etande.*

Vocis Passivæ

Indicativus Præsens.

Sing.	Eg Etest	Pu etst	hann etst
Dual. Plur.	vid vier etunst,	Þid, Þier etest,	Þeir etast.

Plusquam perfectum.

Sing.	Eg Aatst	Pu aatst	hann aatst
Dual. Plur.	vid vier aatunst,	Þid, Þier aatust,	Þeir aatust.

Usitatus autem circumscribuntur Eg er vel verd etenn & eg var vel hese vered etenn, &c.

Imperativus Præsens.

Sing.	Etest eg	ettstu	etest hann
Dual. Plur.	etunst vid vier,	etest Þid, Þier,	etest Þeir.

Elegantius Vertu vel sverttu etenn, &c.

Conjunctivus Præsens.

Sing.	Ad eg	Pu	hann etest
Dual. Plur.	ad vid vier etunst,	Þid Þier etest,	Þeir etest.

Usitat. Ad eg Sic etenn, &c.

Imperfectum.

Sing.	Ad eg atest	Pu atest	hann atest
Dual. Plur.	ad vid vier atunst,	Þid Þier atust,	Þeir atust.

*Infinitivus Præsens, Ad Eta.
Participium Præteritum, Etenn.*

Sic Conjugantur eg Sverb, limo: byd, expecto: gref, fodio: dreg, trabo: eif, augeo: duel, moror: fem, venio: kann, scio: drep, occido: sit, sedeo, &c. Excipiuntur quædam Anomala, quæ Personas Indicativi Præf. Act. S. N. anomalas formant: cujus generis sunt eg ann, amo, faveo, Pu annst, hann ann: eg man, recordor, Pu manst, hann man: eg kann, Pu kant, hann kann, scio: eg duyn, cesso, deficio, Pu duynar, hann duynar: eg hryn, vocem extollo, Pu hryn, hann hryn: eg skyn, fulgeo, Pu skyn, hann skyn: eg gyn, bio, Pu gyn, hann gyn: Sed hæc tria postrema genium sequentis Conjugationis sequi videntur.

Regulæ de Præteritis Verborum Quartæ Conjugationis.

Reg. I. Habentia e vel i breve ante terminationes b & d, mutant illas in a in Præterito, ut, eg hverb, hvarb: sverb, limo, svarb: tred, tero, trad: kued, cano, kvad: velld, levando oneri sum, vâlld: verd, cogor, vard: bid, bad, &c. Excipiuntur: Kued, valedico, kvadde: gled, Latifico, gladde: sed, satio, sadde: gellid, solvo debitum, galltt: hellid, teneo, hiesitt: stend, sto, stood: ved, vado, vod: bvid, confringo dentibus, brudde: stid, fulcio, studde: Rid, eruo, Rudde. Quod si n proxime præcedat finale d, præteritum exit in att, ut, eg Bind/ ligo, batt: vind/ glomero, vatt.

Reg. II.

Reg. II. Habentia i longum ante terminationem d mutant illud in dyphthongum ei in præterito, ut, eg lyd, patior, leid: rid, equito, reid. Excipiuntur: byd, offero, baud: syd, coquo, saud.

III. Finita in f faciunt Præterit. vel in af, ut eg gef, gaf: vel in vaf, fef, dormio, svaf: vel in afde, ut, eg hef, hafde: kref, expostulo, krafde: vef, circumvolvo, vafde: vel in afde, ut eg kef, krafde, suffoco: vel in oof, ut, eg gref, fodio, groof: hef, elevo, hoof: vef, telam texo, vof: vel in auf, ut eg klyf, fcindo, klauf: vel in eif, cujus generis sunt pleraque in yf finita; ut, eg blyf, maneo, bleif: ryf, lacero, reif: dryf, jactor, dreif, &c.

IV. Finita in g formant Præter. vel in a, ut eg ligg laa/ Pig accipio Paa: vel in agde, ut egg legg pono lagde: vel in aug, ut eg flyg volo (avi) flaug/ lyg mentior laug/ fnyg angustias penetra fmaug: vel in ack, ut ftyng pungo ftack/ fpryng rumpor, vel infanio sprack: vel in aung, ut ftyng cano faung: vel in eck, geing ambulo gieck: vel in ei & eig, ut eg Nyg Mejo Nie & Neig/ hnyg decido hnie & hneig/ fyg deorsum feror fie & feig/ ftyg pede premo ftie & steig: vel in o long. ut dreg trabo droo/ hogg verbero hioo: vel in o breve, ut veg trutino, vel interimo, vo: vel in ugde, ut tigg mando (dentibus) tugde.

V. Definentia in f formant Præter. vel in af. ut eg let ftillo laf/ ref pello, vel pellar, raf: vel in afte, ut hret jacto hrakte/ vef excito vakte: vel in ack, ut drect bibo drack: vel in auf, ut fyt vento feror fauf/ lyf aperio, vel absumo, item abfolvo, lauf/ ryf defumo rauf/ ftyf ito frauf: vel in eif, ut fuyt fallo fveyt/ vyf cedo veif, vel vief: vel in oof, ut eg ef curru trabor, vel vebor, eif, augeo jook/ tet sumo toof/ sket quaffo skook. Quæ vero terminantur in ocf habent Præterit. fimile Præfenti, ut eg hroct cum impetu quodam moveor hroct in Præter. foct mergor foct/ foct salto ftack/ sloct autem facit sloctite extinguo.

VI. In l simplex terminata formant Præter. vel in al, ut eg Stel furor stal: vel in alde, ut duel moror dualde/ fel occulto falde/ fuel crucio kualde/ mel minutim tundo malde/ tel numero talde/ Vel Eligo Valde: vel in elde, ut sel vendo felde: vel ulde, ut skil intelligo, diftinguo ftilde: vel ool, ut eg el alo ool: vel ulde, ut dil dulde celo, hil oculo, tego hulde/ mil in minutis particulas divido mulde/ pil confufe recito Pulde.

VII. In l geminum finita faciunt Præterit. in all, ut eg giell vociferor gall/ smell cum sono claudor vel collidor small/ skell idem stall/ vell ebullio vall/ &c. Excipe fell cado fiell, & tiell gelu aduror fooll.

VIII. In m exeuntia formant Præter. vel in amde, ut eg frem usurpo framde/ hem cicuro, contineo hamde/ frem framde/ lem cado lamde/ sem lites dirimo samde, tem domo tamde: vel in umde, ut eg rym submissam & raucam vocem edo rumde, Prym sub onere duro Prumde. At kem venio facit eg kom, nem capio nam.

IX. Terminata in n formant Præter. vel in ann, ut eg brenn uror brann, finn invenio fann, renn lubrico rann, spinn filum trabo spann, vinn laboro vann: vel in ande, ut ven assuefacio vande, Pen extendo pande: vel in ein, ut hryn exclamo hreyn, skyn fulgeo skreyn, gyn bio gereyn: vel in unne, ut ann faveo unne, kann scio kunne: vel unde, dryn boo drunde, hryn ruo hrunde, dyn tono dunde, man recorder munde, styn doleo stunde. Dryn facit eg duynade.

X. Finita in p faciunt Præter. vel in ap, ut eg drep interficio drap, slepp, evado slapp: vel in apte, ut lep lingo lapte: vel in aup, ut dryp guttatim destillo draup, fryp kraup, fyp sorbeo faup: vel in eip, ut gryp prehendo, rapio greip, klyp kleip: vel in iop, ut hleyp curro hlioop.

XI. In t simplex definentia formant Præter. vel in aat, ut eg et edo aat: vel in at, ut get conjecto, valeo gat, fit sedeo fat: vel in atte, ut et incito atte, flet explano, exentero flatte, hvet incito hvatte, let pigrum facio latte, met æstimo matte: vel in aut, omnia sc. in yt finita ut, bryt frango braut, gyt furtim conjicio gaut, hlyt sortior hlaut, hryt cum impetu feror aliquid hraut, hnyt pedem offendo hnaut, flyt fluo flaut, lyt deorsum me incurvo laut, nyt utor naut. Excipe byt mordeo beit, dryt dreit: vel in ette, ut set pono sette: vel in utte, ut flit vebo flutte, frit decerpo frutte. Eg lat pono, simulo, me gero, facit eg liet.

XII. Quæ vel definunt in geminum t, vel alias consonas ante t finale habent, saltem mutant vocalem Præfentis in a in Præter. ut eg sprett germino, erumpo spratt, dett cado datt, suellert esurio suallert, vellert volvor vallert.

QUINTA CONJUGATIO

Est Verborum in r & s finitorum, in quibus omnes Personæ Singulares Indicat. Præf. Activi similes sunt, ut eg ber porto Pu ber, hann ber: eg les lego Pu les, hann les.

Paradigmata Quintæ Conjugationis.

I. in r.		Indicativus Præfens.		
Sing.	Eg Ber	Pu ber		hann ber
Dual. Plur.	vid vier berum/	Pid Pier bered/		Peir bera.
		P. Perfectum.		
Sing.	Eg bar	Pu barst		hann bar
Dual. Plur.	vid vier basrum/	Pid Pier barud/		Peir baru.
		* Q 2		Imperati-

Reg. II.

		<i>Imperativus Præsens.</i>		
Sing.	Bere eg	ber þu/ berdu	bere hann	
Dual. Plur.	berum vid vier/	bere þid þier/	bere þeir.	

		<i>Conjunctivus Præsens.</i>		
Sing.	Ad eg bere	þu berez	hann bere	
Dual. Plur.	ad vier vid berum/	þiez þid bered/	þeir bere.	

		<i>Imperfectum.</i>		
Sing.	Ad eg bære	þu bærez	hann bære	
Dual. Plur.	ad vid vier bærum/	þid/ þier bærud/	þeir bære.	

Infinitivus præsens, Ad Bera.
Participium Præsens, Berande.

Vocis Passivæ

Indicativus Præsens circumscriptus.

þu berst.

Æg er vel verð boren in usu est.

Præt. Æg var vel hefe vered boren. In Plurali etiam þeir barust dicitur. Reliqua Circumsc.

		<i>Conjunctivus Præsens.</i>		
Sing.	Ad eg	þu	hann bereft	
Dual. Plur.	ad vid/ vier/ berust/	þid/ þiez bereft/	þeir bereft.	
		Usitatus Ad eg sic boren.		

Imperfectum.

Ad eg þu hann bærest/ &c. Usitatus eg vare boren.

Infinitivus præsens Ad Berast.

Participium Præteritum Boren.

II. in s.

		<i>Indicativus Præsens.</i>		
Sing.	Æg Les	þu les	hann les	
Dual. Plur.	vid vier lesum/	þid þier lesed/	þeir lesa.	

		<i>P. Perfectum.</i>		
Sing.	Æg Las	þu last/	hann las	
Dual. Plur.	vid vier lasum/	þid þier lasud/	þeir laasu.	

		<i>Imperativus Præsens.</i>		
Sing.	Lese eg	lese þu (lestu)	lese hann	
Dual. Plur.	lesum vid vier/	lese þid þier/	lese þeir.	

		<i>Conjunctivus Præsens.</i>		
Sing.	Ad eg Lese	þu leser	hann lese	
Dual. Plur.	ad vid vier lesum/	þid þier lesed/	þeir lese.	

		<i>Imperfectum.</i>		
Sing.	Ad eg Lase	þu laser	hann lase	
Dual. Plur.	ad vid vier lesum/	þid/ þier/ lesud/	þeir lase.	

Infinitivus præsens Ad Lesa.

Participium præsens Lesande.

Vocis Passivæ

Indicativus præsens Æg er vel verð lesenn in usu est.

Præteritum uti reliqua tempora etiam heic Circumscrib. Æg var, &c. lesenn.

Imperat. præsens vertu vel siertu lesenn/ &c.

Conjunctivus præsens ad eg þu hann leseft/ usitatus ad eg sic lesenn.

Imperfectum P. ad eg þu hann leseft/ usitatus eg vare lesenn.

Infinitivus præsens ad lesast.

Participium præteritum lesenn.

Sic Conjugantur Æg fer eo, sver juro, spir quæro, eis haurio, frys eligo, blæs flo. &c.

Regula de Præteritis Verborum Quintæ Conjugationis.

Reg. I. Finita in r formant Præterit. vel in ar, ut Æg ber bar/ sker skar: vel in arde, ut eg ber pulso harde/ mer minutim dissipo marde/ ver defendo varde: vel in iade, ut eg er aro eriaide: vel in oor, ut fer eo foor/ sver juro soor: vel in urde, ut eg ir eruo urde/ mir mordeo murde/ smyr ungo smurde/ spir interrogo spurde.

II. Definentia in s faciunt Præterit. vel in as, ut eg les las: vel in aus, ut eg gys impetuose fundor gaus/ frys frigeo fraus/ frys eligo faus: vel in ies, ut eg blæs flo blies: vel in eis, ut eg rys reis/ surgo: vel in os, ut eg eis haurio ioos: vel in uste, ut eg flis desquamo, vel, quod extimum est detrabo fluste/ þis þuste/ festinanter & tumultuose incedo.

Atque

Atque ita quinque Verborum Conjugationes absolvimus, Indicatis Præteritorum formationibus, & demonstrata ratione tempora Circumscribendi. Nunc quomodo Imperativi, Conjunctivi & Infinitivi Præsentia formari debeant, quæ sunt veluti primaria & radicalia tempora, unde cætera deducuntur, paucis monendum erit. Ab Infinitivo igitur exordiemur.

De Infinitivo Activo.

Reg. I. Infinitivus Activorum & Neutorum semper definit in *a* & ante se habet præpositionem *ad*, ut *ad elska/ ad brenna/ ad snua/ ad gefa/ ad lesa*.

II. In prima Conjugatione cum Præsenti Indicativi plane coincidit: nisi quod loco Pronominis ponatur particula *ad*, ut ab *eg elska* est *ad elska*.

III. In secunda Conjugatione mutatur *e* finale Indicativi in *a*, ut à *fenne* fit *fenna*. Observandum autem 1. si *a* longum præcedat *e* finale Indicativi, quod tum saltem abjiciatur *e*, ut à *saac fero* fit *saa/ à sinae temno* *sinaa*. 2. Quod nonnulla inter *e* finale & Characteristicam interferant *i*, ut ab *heinge* fit *heingia/ ab heige* *heigia/ &c.*

IV. Tertiæ, Quartæ & Quintæ Conjugationis Infinitivi formantur, adjiciendo ad terminationem Indicativi, litteram *a*, ut à *dey* fit *deya*, à *byd* *byda*, à *ber* *bera*, &c.

Excipiuntur :

1. Tertiæ Conjugationis verba tria, *by bua*, *ny nua*, *sný snua*.

2. Quædam Quartæ & Quintæ, quæ e penultimum vel medium indicativi mutant vel in *a* breve, ut à *stend* fit *standa*, à *ved vada*, *held* *hallda*, *giell* *giallda*, *vell* *vallda*, *gref* *grafa*, *hef* *hafa*, *dreg* *draga*, *ek* *aka*, *tek* *taka*, *stek* *skafa*, *fell* *falla*, *el* *ala*, *kell* *kala*, *fer* *fara*, quæ imitatur *eg geing* ad *ganga*: vel in *o* breve, ut *tred* *troda*, *sef* *sosa*, *fem* *foma*.

Reg. V. Si præcedens terminalem mutatur in *au*, ut ab *eyk* fit *auka*, ab *eys* *ausa*, *hleip* *hlaupa*. Excipe *leyk ludo* ad *leyka*, *eg geing* facit ad *ganga*.

VI. Si breve five in media five in penultima fuerit, mutatur hic in *u*, ut ab *Ann* fit *unna*, à *fann* *funna*.

VII. Quæ habent diphthongum *æ* ante litteram finalem, mutant illam in *a*, ut à *Blaes* fit *blaasa*, *græt* *graata*, *læt* *lata*.

VIII. Si vel *i* breve vel *e* non mutatum præcesserit litteras terminales, interferitur *i* ante *a* Infinitivi, ut à *bid* fit *bidia/ sed* *sedia/ hef* *hesia/ hrek* *hrekia/ duel* *duelia/ &c.*

Excipiuntur :

1. Quæ duas consonas in fine habent, ut *bind* *binda/ verd* *verda*: Nisi sint duo *g*, in his enim valet Regula, ut *ligg* *liggia/ tigg* *tiggia/ Digg* *Diggia*. His adde *eg sing* ad *singia*: Item *syk* *sykia/ vyk* *vykia*.

2. Sequentia: *kued cano* *kueda* in Inf. ut distinguatur à *kued valedico*, quod juxta Regulam facit *kuedia/ gef* *gefa/ ves* *vesa/ veg* *vega/ lek* *leka/ rek* *reka/ fel* *fela/ stel* *stela/ nem* *nesma/ drep* *drepa/ ber* *bera/ sker* *skera/ les* *lesa/ et comedo* *eta*, *get* *geta/ met* *meta*.

IX. Quæ habent *i* longum ante finales *g*, *f*, *p*, Infinitivo inferunt *u* long. ut à *flyg* fit *fliuga*, à *lyg* *liuga*, *smyg* *smiuga*, *syg* *sorbeo* *siuga*, *fyk* *fiuka*, *lyk* *liuka*, *ryk* *riuka*, *stryk* *stryuka*, *kryp* *kriupa*, *syf* *siupa*, adde *klyf* *klyufa*. Excipe *myg* *myga*, *syg* *deorsum* *feror* *syga*, *stryg* *stryga*, *hnyg* *hnyga*, *syk* *sykia*, *vyk* *vykia*, *gryp* *grypa*, *klyp* *klypa*.

X. Quæ *i* long. habent ante *f* vel *t*, *o* longum Infinitivo inferunt, ut à *gys* fit *gioosa*, *frys* *frioosa*, *kys* *kioosa*, *bryt* *brioota*, *skyt* *skioota*, *gyt* *gioota*, *hlyt* *hlioora*, *hryt* *hrioota*, *hnyt* *hnioota*, *flyt* *fioota*, *nyt* *nioota*: quibus cognatum est *syd* *sioda*. Excipe *rys* quod facit ad *rysa*, *být* ad *býta*, *dryt* ad *dryta*, & *lyt* ad *luta*.

XI. Finita in *egg* & *ock*, *u* ante *a* finale interferunt, ut *eg* *Begg* *hoggus*, *stock* ad *stockus*.

Regula de Præsentibus Imperativi & Conjunctivi.

Ab Infinitivo formantur Præsens Imperativi & Præsens Conjunctivi, *a* mutato in *e*, ut ab *elska* fit *elske*, *brenna* *brenne*, *snua* *snue*, *gefa* *gefe*, *lesa* *lese*. Quodnam vero sit discrimen inter

* R

Impe-

Imperat. & Coniunct. & quomodo particulæ adjunctæ variantur ac transponantur, Paradigmata Coniugationum modo exhibita ostendere poterunt.

Regula de P. Imperfecto Coniunctivi.

In Verbis Primæ & Secundæ Coniugationis Imperfectum Coniunctivi idem est cum Perfecto Indicativi, ut *elskade, brende, snædde, &c.* Excipiuntur tamen aliquot, è quorum numero sunt *seige & þeige*, quæ in Perf. Indic. habent *sagde & þagde*; sed in Imperf. Conj. *segde & þegde, &c.*

In reliquis autem Coniugationibus mutantur vocales mediæ sive penultimæ Præteriti Indicativi vel in *e*, ut *hvatte acuit, hvette acueret*; vel in *i*, ut *à rann fit rinne, à funne fit finne*; vel in *æ*, ut *à bar fit bære, skar skiære*. Quandoque etiam, ut in duab. primis Coniugationibus, concurrunt, ut *sette, mette, &c.* Sed hæc omnia usu quam præceptis rectius & facilius discuntur.

Vocis porro *Passivæ* tempora ab Activis formantur, ubique additis in fine *st*, ut ab *elska* fit *elskast*, ab *elskade* *elskadest*, ab *elste*, *elstest*, à *bære bærest*. De Participii formatione vide dicenda suo loco.

Observationes de verbis deponentibus.

Deponentia terminantur vel in *ast*, ut *Andast morior, asnast, aulast, staulast*; vel in *ist*, ut *dirfist, glettest, þreitist, &c.* Terminata in *ast* Præteritum formant more Passivorum primæ Coniugationis, ut *eg andast andadest, asnast asnadest, aulast auladist, staulast stauladist*. In *ist* vero finita sequuntur Regulas de Præteritis Verborum secundæ Coniugationis traditas, ut *eg reidist* facit in præterito *reiddist*, inferendo literam *d*, tanquam à *reide reidde*, *eg veifist* facit *veifrist*, tanquam à *veife veifte*, *eg slapist* *slaprist*, tanquam à *slape slæpte*. *Eg drittist* simile facit Præteritum Præsenti, juxta Reg. 2. p. 74. *Eg þikest* anomalas format Præteritum *eg þoottist*. Inveniuntur etiam pauca aliter terminata, cuius generis sunt, *eg bidist badist, eg bindist banist, eg legist lagdist, eg kemist komist*.

In Genere notandum, quod a breve in penultima Verborum, mutetur in *ø* in personis primis Numeri pluralis, ut *eg asla, vier osum, eg aslade, vid vel vier oslum*; Sic *eg andast, vier endunst, &c.*

A Communi Regula variant finita in *æ*, quæ secundam & tertiam Sing. Indic. Præs. formant addendo ad primam *r*, ut *eg fæ, accipio, þu fær, hann fær: eg liæ, accommo, þu liær, hann liær, &c.*

Sunt autem numero undecim:

Eg	{	<i>fæ Accipio,</i>	<i>fieck</i> in Præt.	<i>ad faa</i> in Inf.
		<i>fæ Cutem detraho,</i>	<i>floo</i>	<i>ad flaa</i>
		<i>græ Germino,</i>	<i>grere</i>	<i>ad grooa</i>
		<i>hlæ Rideo,</i>	<i>hloo</i>	<i>ad hlæia</i>
		<i>klæ Frico,</i>	<i>klloo</i>	<i>ad klæa</i>
		<i>naæ Apprehendo,</i>	<i>naade</i>	<i>ad naa</i>
		<i>liæ Commodo,</i>	<i>liede</i>	<i>liæ</i>
		<i>roæ Remigo,</i>	<i>rere</i>	<i>rooa</i>
		<i>slæ verbero,</i>	<i>sloo</i>	<i>slæa</i>
		<i>træ Lanam carpo,</i>	<i>taade</i>	<i>træia</i>
		<i>þuæ Lavo,</i>	<i>þuode</i>	<i>þuo.</i>

IMPERSONALIA vel sunt Activa, vel Passiva.

Activa, vel regunt Accusativum Pronominis 1. pers. ut *mig angrar, male me habet: mig aumkar, miseret me*; vel Dativum, ut *mier baggar, obest mihi: mier biriaz, oportet me, &c.* Sunt autem hæc in duplici differentia. Alia enim à Personalibus descendunt, & tertiam Personam singularis Numeri in temporibus primariis invariata habent, qualia Grammatici ex accidenti Impersonalia vocant: ut *mier dygier, sufficit, à verbo Personali eg dyge, þu dyger, hann dyger: mier batnar, revaleo, à Personali eg batna, þu batnar, hann batnar: mig gledur, gaudio mihi est, ab eg gled, þu gledur, hann gledur*. Alia originem Personalibus non debent, ideoque proprie & per se nomen Impersonalium merentur, ut *mig firnar, furdar in admirationem rapior, mier hostar juvat, idraz panitet, lister delectat, þister sitio, &c.*

Passiva cum Dativo solummodo construuntur, accito Pronomine Neutro 3. Pers. ut *mier tefst þad, mier leitst þad, mier vinst þad, effci potest à me*. Et hæc pleraque, si non omnia, ex accidenti Impersonalia sunt.

Præterita Impersonalium è Regulis Personalium petantur.

Ad naturam *Impersonalium* quodammodo accedit id verborum genus, quorum actio in nostra potestate non est: ideoque à Grammaticis *exemptæ actionis Verba* dici solent: Talia vero cum suis Præteritis hæc fere sunt:

Pad	Birtar	te	<i>Lucescit.</i>
	bregdur	raa	<i>vesperascit.</i>
	brinnar	ade	<i>æstuat.</i>
	Sagar	ade	<i>diēscit.</i>
	dimmer	de	<i>tenebræ oboriuntur.</i>
	dogguar	ade	<i>pluit.</i>
	dryfur	reif	<i>ningit.</i>
	dunar	ade	<i>tonat.</i>
	fykur	auk	<i>ningit vehementer.</i>
	frister	isse	<i>gelascit.</i>
	Graanar	ade	<i>primis nivium flocculis terra canescit.</i>
	Hardnar	ade	<i>indurescit.</i>
	haustar	ade	<i>æstas adolescit, autumnus ingruit, quæ autem</i>
	hielar	ade	<i>pruina tegitur scilicet terra. [tumescit.</i>
	haglar	ade	<i>grandinat.</i>
	hlaanar	ade	<i>nix resolvitur.</i>
	huessez	ste	<i>ventis sæviri incipit.</i>
	hitnar	ade	<i>incalescit.</i>
	Jelgar	ade	<i>ningit.</i>
	Kirtar	rde	<i>tempestates cessant.</i>
	koolnar	ade	<i>frigescit.</i>
	kuollnar	ade	<i>advesperascit.</i>
	Leggur	lagde	<i>aquæ constringuntur gelu.</i>
	lydur	leyde	<i>labitur scilicet tempus.</i>
	Mynkar	ade	<i>minuitur.</i>
	morgnar	ade	<i>dilucescit.</i>
	Rigner	gnde	<i>pluit.</i>
	roctuar	ade	<i>crepusculum incipit.</i>
Sniooar	ade	<i>ningit.</i>	
sumrar	rade	<i>æstas ingruit.</i>	
sylvr	lde	<i>gelu & pruina condensatur Solum.</i>	
Detrar	rade	<i>hiemascit.</i>	
vdar	ade	<i>continui imbres descendunt.</i>	
vofnar	nade	<i>humescit.</i>	
volnar	nade	<i>incalescit.</i>	
vorar	rade	<i>ver incipit.</i>	
Pidnar	nade.	<i>quod gelu rigidum erat, resolvitur.</i>	

Tantum de verbis.

C A P U T N O N U M.

De Participio.

CIRCA Participium consideranda 1. Terminatio, 2. Tempus, 3. Formatio, 4. Genus, 5. Declinatio.

Terminationes Participiorum tres sunt: *ande, ur, enn.*

In *ande* terminantur Activa & Neutra à verbis Activis & Neutralibus omnium Conjugationum formata, ut *Æskande, brennande, snuande, hverbande, hidiande, gefande, dragande, afande, dueliande, fremiande, vemiane, drepande, etande, berande, ausande, vagsande, &c.*

In *ur* omnia à Passivis primæ & secundæ Conjugationis formata, ut *Æskadur, brendur.*

In *enn* omnia à Passivis trium posteriorum Conjugationum descendencia, *snuenn, horbenn, bedenn, gefenn dreigenn, hrakenn, falenn, framenn, funden, drepen, etenn, borenn, lesenn, &c.*

Hinc tamen excipias Participia ab illis verbis descendencia, quæ in *de* aut *te* more secundæ Conjugationis terminant præterita. Hæc enim verba, ut in præteritorum, ita in Participiorum terminationibus in *ur* formandis Verba primæ & secundæ Conjugationis imitantur, ut *bruddur* à *brudde* præterito verbi *eg brid*, *kuaddur* à *kuadde*, *studdur* à *stудde*, *vafdur* à *vafde*, *lagdur* à *lagde*, *vaktur*

* R 2